



**OPŠTI USLOVI POSLOVANJA  
MKD ZDRAVO**

Na osnovu člana 36. Statuta MKD ZDRAVO, Upravni odbor MKD ZDRAVO, dana 28.02.2012. godine, donosi

## **OPŠTE USLOVE POSLOVANJA**

### **Mikrokreditnog društva ZDRAVO d.o.o. Banja Luka**

#### **1. PODRUČJE PRIMJENE I IZMJENA OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA**

##### **1.1. Područje primjene**

Opšti uslovi poslovanja Mikrokreditnog društva ZDRAVO d.o.o. Banja Luka (Opšti uslovi poslovanja) primjenjuju se na ukupan poslovni odnos između Mikrokreditnog društva ZDRAVO d.o.o. Banja Luka (MKD ZDRAVO) i pravnih i fizičkih osoba koje povremeno ili trajno koriste poslovne usluge MKD ZDRAVO (Klijent), te se Klijentima smatraju sva lica koja su vezana pojedinim poslovnim - ugovornim odnosom sa MKD ZDRAVO, kao što su korisnici kredita, sudužnici i jemci, odnosno sva lica koja na osnovu tog poslovnog odnosa imaju određena prava i obaveze.

Opšti uslovi poslovanja MKD ZDRAVO dopunjuju posebne ugovorne odredbe utvrđene između MKD ZDRAVO i Klijenata, ako su sadržani u formalnom ugovoru, ili ako se ugovor na njih izričito poziva.

U slučaju međusobnog neslaganja ugovornih odredbi sa ovim Opštim uslovima poslovanja, za MKD ZDRAVO i za Klijenta su prvenstveno obavezujuće odredbe ugovora koji su međusobno zaključili.

Opšti uslovi poslovanja primjenjuju se prije dispozitivnih zakonskih odredbi koje uređuju obavezne odnose.

##### **Pojašnjenje:**

*Dispozitivnost – građansko pravni odnosi nastaju inicijativom i voljom subjekata koji ulaze u te odnose, odnosno odnosi u koje ljudi ulaze i stvaraju ih zbog zadovoljenja ljudskih potreba, u razmeni dobara i usluga. To načelo ne vrijedi samo u obaveznom pravu, nego i za stvarno i za nasljedno pravo.*

*Vlasnik ima slobodu raspolaganja imovinom i drugim pravima. U stvarnom pravu načelo dispozitivnosti dolazi do izražaja u slobodnom raspolaganju imovinom i drugim pravima.*

*Obavezno pravo uređuje ugovore i počiva upravo na načelu dispozitivnosti jer stranke mogu izabrati koji ugovor sklopiti, u kojem obliku. Ali, to načelo ima i neka ograničenja, kao što je uglavnom javni poredak, kao nešto što se ne smije dirati ugovorom.*

*U našem građanskom pravu granice su određene sa 3 elementa: ugovorne strane ne smiju zaključivati ugovor koji je suprotan Ustavu, prinudnim propisima i moralu društva, a suprotnost ovim načelima mogu da utvrđuju samo sudovi.*

##### **1.2. Izmjene**

MKD ZDRAVO će upoznati Klijenta sa kojim uspostavlja poslovni odnos i zaključuje ugovor, o Opštim uslovima poslovanja MKD ZDRAVO (navodeći datum njihovog donošenja) koji se na taj poslovni odnos primjenjuju.

MKD ZDRAVO zadržava pravo promjene Opštih uslova poslovanja u svako doba i bez navođenja razloga. Opšti uslovi poslovanja MKD ZDRAVO, kao i sve izmjene Opštih uslova poslovanja, dostupni su Klijentu u pisanom obliku počev od dana stupanja na snagu, obavezno u poslovnim prostorijama MKD ZDRAVO u kojima se pružaju usluge Klijentu. Ako MKD ZDRAVO izvrši objavu Opštih uslova poslovanja na svojoj službenoj internet stranici [www.zdravo.org](http://www.zdravo.org), smatraće se i u tom slučaju da je MKD ZDRAVO, svoje Opšte uslove poslovanja učinio dostupnim Klijentu u cilju njegovog obavještanja.

Smatra se da Klijent prihvata izmjene Opštih uslova poslovanja MKD ZDRAVO, ako MKD ZDRAVO u roku od 7 (sedam) dana, počev od dana kada su Klijentu izmjene postale dostupne, ne primi njegov pisani prigovor protiv izmjene odredbi Opštih uslova poslovanja. Smatra se da je MKD ZDRAVO ovom odredbom i čineći mu dostupnim eventualne izmjene, posebno upozorilo Klijenta o roku i posljedicama nedjelovanja Klijenta u tom slučaju.

#### **2. POSLOVNA TAJNA I POSLOVNO OBAVJEŠTAVANJE u MKD ZDRAVO (primjena BANKARSKIH pravila)**

##### **2.1. Poslovna (bankarska) tajna**

##### **Pojašnjenje:**

*Bankarskom tajnom podrazumijeva se prećutno preuzeta obaveza kreditora, s pravnim dejstvom zaključenog ugovora, o nedavanju informacija trećim licima o ostvarenim pravima i stanju obaveza svojih klijenata, kao i ostalih podataka iz poslovnih odnosa sa svojim klijentima. Izuzetak postoji samo u slučaju kada je kreditor ove informacije obavezan dati po sili zakona ili ukoliko je ugovorom za to ovlašten.*

Kreditiranje kao osnovna djelatnost MKD ZDRAVO po svojim opštim karakteristikama odgovara poslovima kreditiranja koji obavljaju banke, pa u tom smislu, svi podaci vezani za obavljanje ove djelatnosti u MKD ZDRAVO predstavljaju "bankarsku tajnu". MKD ZDRAVO je obavezna čuvati tajnim sve podatke i validna-vrijednosna saznanja do kojih dođe radeći s Klijentom.

Sva lica koja povremeno ili stalno obavljaju poslove u MKD ZDRAVO obavezna su čuvati poslovnu-bankarsku tajnu, te ne smiju trećim osobama otkriti, ili učiniti pristupačnim podatke ili validna-vrijednosna saznanja do kojih dođu svojim poslovanjem s Klijentom, niti smiju te podatke koristiti na bilo koji način koji može povrijediti njihovu obavezu čuvanja poslovne-bankarske tajne. Obaveza čuvanja poslovne-bankarske tajne posebno se odnosi na imena i adrese Klijenata, visinu i vrstu kredita, obim prava i obaveza, stanja kredita i drugih obaveza, broj i vrstu čuvanih isprava uključujući instrumente obezbjeđenja, kao i sve druge stvari vezane za ugovorni odnos sa Klijentom.

Podaci koji su zaštićeni poslovnom-bankarskom tajnom smiju se bez izričite pismene saglasnosti Klijenta saopštavati isključivo osobama prema kojima zakonski ne postoji obaveza čuvanja bankarske tajne, i to kada se ispune zakonske pretpostavke za takvo saopštavanje.

##### **2.2. Poslovno (bankarsko) obavještanje**

U skladu sa svojom osnovnom djelatnošću, MKD ZDRAVO u svojoj poslovnoj korespondenciji sa Klijentima i trećim licima primjenjuje načela Bankarskog obavještanja.

Poslovno (bankarsko) obavještanje sadrži opšta zapažanja o privrednim i društvenim prilikama i položaju Klijenta.

MKD ZDRAVO daje poslovnu (bankarsku) obavijest samo Klijentima i drugim finansijsko kreditnim organizacijama za njihove potrebe ili za potrebe njihovih klijenata.

Poslovno (bankarsko) obavještenje se može zatražiti od MKD ZDRAVO samo ako se učini vjerovatnim opravdan interes za zatraženom informacijom. Zatraženu informaciju MKD ZDRAVO daje ako utvrdi da obavještanje ne bi bilo suprotno zaštićenim interesima Klijenta.

MKD ZDRAVO ne može davati obavještenja o imovinskim vrijednostima koja su mu povjerena, kao ni podatke o visini i broju primljenih zahtjeva za kredit ili bilo koje druge podatke u vezi toga.

MKD ZDRAVO je ovlaštena da daje obavještenja o privrednim društvima, trgovcima pojedincima i samostalnim preduzetnicima ako se tražena informacija odnosi na podatke o njihovoj privrednoj djelatnosti koji se smatraju javnim (adresa poslovnog subjekta, ime i prezime vlasnika samostalne djelatnosti, ime i prezime direktora privrednog društva i sl.), s tim da do obavještanja neće doći ako MKD ZDRAVO od Klijenta dobije drugačija pisana uputstva.

Obavještenje MKD ZDRAVO o fizičkim licima, udruženjima, fondacijama, zadrugama i ustanovama daje se samo uz njihovu izričitu saglasnost, uopšte ili za svaki pojedini slučaj.

### 2.3. Pravila obavještanja

Međusobno obavještanje MKD ZDRAVO i Klijenta, o svim pitanjima iz uspostavljenog poslovnog odnosa, vrši na sljedeći način:

- Smatraće se da je MKD ZDRAVO uredno obavijestilo Klijenta, ako je pisani dokument koji se odnosi na Klijenta, odnosno poslovni odnos MKD ZDRAVO sa Klijentom, dostavljen na adresu iz zaključenog ugovora sa Klijentom ili adresu o kojoj je Klijent pismenim putem obavijestio MKD ZDRAVO, pri čemu kao dokaz služi potvrda o dostavi (potvrda registrovanog dostavljača poštanskih pošiljki, dostava putem kurirske službe i sl.), ili ako je dokument poslan na poznatu e-mail (elektronska pošta) adresu Klijenta, ili ako je dokument objavljen na službenoj internet stranici MKD ZDRAVO, i to: [www.zdravo.org](http://www.zdravo.org) ;
- Smatraće se da je Klijent uredno obavijestio MKD ZDRAVO po svim pitanjima iz uspostavljenog poslovnog odnosa, ukoliko je pisani dokument koji se odnosi na MKD ZDRAVO, odnosno Klijentov poslovni odnos sa MKD ZDRAVO, dostavio preporučenom poštanskom pošiljkom na adresu sjedišta MKD ZDRAVO u ul. Bulevar vojvode Stepe Stepanovića 175 b, 78000 Banja Luka ili je pisani dokument dostavio neposredno na prijemni protokol MKD ZDRAVO, ili je pisani dokument, jasnog sadržaja i bezbjedan od softverskih - računarskih virusa poslao na e-mail adresu MKD ZDRAVO, i to: [info@zdravo.org](mailto:info@zdravo.org) ili [officezdravo@blic.net](mailto:officezdravo@blic.net) .

## 3. OBAVEZE I OOGOVORNOSTI MKD ZDRAVO

### 3.1. Načela odgovornosti

MKD ZDRAVO je u ispunjavanju obaveze iz svoje profesionalne djelatnosti dužno postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima bankarstva u dijelu vezanom za poslove kreditiranja, te privrednog društva i običajima (pažnjom dobrog stručnjaka).

Kada MKD ZDRAVO obavlja poslove izvan ugovorenog posla s Klijentom, a u cilju zaštite njegovih interesa, dužno je rukovoditi se njegovim stvarnim ili vjerovatnim namjerama i potrebama, te pri tom takođe postupati s pažnjom dobrog stručnjaka.

Kod ispunjenja svojih obaveza MKD ZDRAVO odgovara za pravosnažno utvrđenu krivnju svojih radnika i drugih osoba koje zapošljava radi ispunjenja svojih obaveza.

Doprinese li Klijent svojom krivnjom nastanku štete, primjeniće se načela podijeljene odgovornosti, te će se u skladu s tim odrediti u kojem će obimu MKD ZDRAVO snositi štetu.

### 3.2. Preneseni nalozi

Ako MKD ZDRAVO povjeri trećem licu obavljanje ugovorenih, preuzetih ili drugih poslova iz svoje djelatnosti, (kao što je npr. pohrana arhivskog materijala - ugovori, instrumenti obezbjeđenja plaćanja i sl., ili ugovorni prenos svojih potraživanja trećem licu) njena je odgovornost ograničena na opreznost u izboru trećeg lica, uputstva trećem licu, te štetu proizašlu iz tih uputstava.

### 3.3. Smetnje u obavljanju djelatnosti

MKD ZDRAVO ne odgovara za štetu koja nastupi djelovanjem više sile, nemira, rata, prirodne nepogode ili drugih događaja (npr. štrajk, lock-out, poteškoća u prometu), na koje ona nema uticaja. Isto vrijedi i kada MKD ZDRAVO iz važnih razloga u određene dane ili na određeno vrijeme obustavi ili ograniči svoju pojedinu poslovnu djelatnost.

## 4. OBAVEZE KLIJENTA

### 4.1. Okolnosti o kojima je klijent dužan obavještavati MKD ZDRAVO

Radi redovnog i nesmetanog odvijanja poslovnog odnosa, potrebno je da Klijent bez odlaganja obavijesti MKD ZDRAVO o svim promjenama svog imena, naziva, firme, adrese, sjedišta, te ovlaštenja za zastupanje prema MKD ZDRAVO (licima ovlaštenim za zastupanje i obimu njihovih ovlaštenja, posebno na osnovu punomoći).

Valjana dostava pismena Klijentu određuje se prema adresi o kojoj je Klijent obavijestio MKD ZDRAVO.

Promjene ovlaštenja za zastupanje nameću obavezu obavještanja MKD ZDRAVO i u slučaju kada se upisuju u sudski registar, ili kad za upis istih ne postoji obaveza po samom zakonu, ili kada se upis u sudski registar ne izvrši u zakonskom roku iz nemarnosti ili bilo kog drugog razloga.

Za Klijenta su obavezujući potpisi osoba ovlaštenih za zastupanje o kojima je uredno obavijestio MKD ZDRAVO. Nakon smrti, odnosno prestanka postojanja Klijenta, MKD ZDRAVO radi razjašnjenja ovlaštenja za raspolaganje imovinom može zahtijevati dostavljanje na uvid testamenta, ili drugih potrebnih isprava. Klijent je obavezan dostaviti MKD ZDRAVO sve podatke koji su potrebni radi vjerodostojne identifikacije svih pravnih i fizičkih lica koji su s njim

povezani u smislu zakona, te bez odlaganja saopštiti MKD ZDRAVO svaku promjenu u svojim odnosima povezanosti s drugim licima. Licima koja su povezana s Klijentom koji je privredno društvo, uvijek se smatraju privredna društva koja su s njim povezana u smislu odredbi o povezanim društvima, u skladu sa važećim Zakonom o privrednim društvima. Licima koja su povezana s Klijentom smatraju se i sva druga lica čije je ekonomsko - privredno i finansijsko stanje od bitnog uticaja na ekonomsko - privredno i finansijsko stanje Klijenta, jer između njih postoji mogućnost prenosa kreditne sposobnosti, gubitka, ili dobiti.

Isprave i obavještenja koje Klijent dostavlja na stranom jeziku dostavljaju se na zahtjev MKD ZDRAVO u ovjerenom prevodu na srpski jezik.

Klijent snosi svaku moguću štetu koja nastane nepridržavanjem njegove obaveze saopštavanja, kako je ona utvrđena ovom tačkom.

#### **4.2. Jasnoća sopštenja i izvršenje naloga Klijenta**

Mora biti nedvosmislen sadržaj svih Klijentovih saopštenja uključujući naloge i svu drugu pisanu i usmenu korespondenciju sa MKD ZDRAVO. MKD ZDRAVO će u svakom slučaju izvršavati samo one naloge Klijenta koji nisu u suprotnosti sa važećim opštim aktima MKD ZDRAVO, zaključenim ugovorom sa Klijentom, odnosno, samo ako nalozi ne štete interesima i poslovanju MKD ZDRAVO u bilo kom smislu. MKD ZDRAVO ne odgovara za štetu do koje dođe zakašnjenjem u preduzimanju poslova, ako je šteta prouzrokovana potrebom za dodatnom provjerom nedovoljno određenih saopštenja, naloga i sve druge pisane i usmene korespondencije Klijenta sa MKD ZDRAVO. To se posebno odnosi na na novčane doznake Klijentu (npr. isplate kredita, povrat preplaćenog iznosa i slično) i trećim licima, kada Klijent mora tačno odrediti primatelja doznake, broj njegovog računa i sve potrebne podatke o banci preko koje se plaćanje obavlja. MKD ZDRAVO će na izričit pisani zahtjev Klijenta obaviti i nedovoljno određeni nalog, pri čemu je Klijent dužan MKD ZDRAVO naknaditi sve troškove koji nastanu obavljanjem takvog naloga. Izmjene, potvrde ili ponavljanje naloga moraju se kao takvi označiti.

#### **4.3. Posebno upozorenje u slučaju potrebe da se nalog izvrši hitno**

Ako Klijent zahtijeva hitno izvršenje nekog naloga, onda o tome mora istovremeno posebno obavijestiti MKD ZDRAVO. Kod naloga koji se izdaju na propisanim formularima, ovo upozorenje se mora dati posebno.

#### **4.4. Provjera i prigovor na saopštenja MKD ZDRAVO**

Klijent mora bez odgađanja provjeriti tačnost i potpunost izvoda iz poslovnih knjiga MKD ZDRAVO vezano za njegov kreditni odnos, kao i ostale obračune u vezi njegovih obaveza prema MKD ZDRAVO, obavijesti o izvršenju/neizvršenju njegovih obaveza, kao i ostala saopštenja MKD ZDRAVO, te bez odgađanja, a najkasnije u roku od 3 dana od dana prijema saopštenja, uložiti eventualne prigovore. Propust roka za prigovor tumači se kao odobravanje navoda iz saopštenja MKD ZDRAVO. MKD ZDRAVO ne odgovara za eventualne štetne posljedice prouzrokovane zakašnjenjem Klijenta s prigovorom.

#### **4.5. Obavještanje MKD ZDRAVO o izostanku saopštenja**

Klijent je dužan bez odgađanja obavijestiti MKD ZDRAVO o izostanku njegovog saopštenja, čiji prijem očekuje u skladu s ugovorenim, ili poslovno uobičajenim intervalima saopštenja.

MKD ZDRAVO ne odgovara za štetu koja može nastati zbog izostanka njegovog saopštenja, ako o tom izostanku nije bez odgađanja obaviještena od strane Klijenta.

#### **4.6. Ostale obaveze Klijenta pri zaključivanju kreditnih poslova i ispunjenju obaveza iz kreditnih poslova**

Kreditnim poslovima u smislu ovih Opštih uslova poslovanja smatraju se sve vrste ugovora o kreditu, ugovora o izdavanju garancije, kao i svi drugi pravni poslovi koji su po svojoj ekonomsko-finansijskoj namjeni jednaki kreditu.

U vezi realizacije i ispunjenja obaveza iz kreditnog posla sa MKD ZDRAVO, Klijent je dužan:

- dostaviti MKD ZDRAVO tačne/istinite podatke bitne za odobravanje kredita, te omogućiti mu provjeru istih,
- uredno i blagovremeno izmiriti sve ugovorene obaveze prema MKD ZDRAVO,
- omogućiti MKD ZDRAVO da prema svojim mogućnostima i svom nahođenju vrši kontrolu korištenja namjenski odobrenih sredstava,
- dostavljati MKD ZDRAVO finansijske izvještaje i drugu dokumentaciju na zahtjev i po izboru MKD ZDRAVO, te omogućiti MKD ZDRAVO da preko svojih službenika prati njegovo poslovanje i ekonomsko stanje,
- bez odgađanja, a najduže u ugovorenom roku pismeno obavijestiti MKD ZDRAVO o svim statusnim promjenama nastalim na njegovoj strani, promjeni adrese prebivališta - boravišta (privremene ili stalne), zaposlenja, kao i svih drugih bitnih podataka za izvršavanje ugovorenih obaveza prema MKD ZDRAVO,
- omogućiti MKD ZDRAVO kontrolu svojih kreditnih zaduženja, kao i solventnosti, za vrijeme trajanja poslovnog - kreditnog odnosa, a sve do namirenja cjelokupnog potraživanja MKD ZDRAVO po ugovoru o kreditu,
- tokom trajanja poslovnog odnosa sa MKD ZDRAVO, sve do namirenja cjelokupnog potraživanja MKD ZDRAVO, bez odlaganja pismeno obavijestiti MKD ZDRAVO o svojoj namjeri kreditnog zaduživanja ili davanja obezbjeđenja trećem licu kod drugog kreditora i zatražiti pismenu saglasnost MKD ZDRAVO za novo zaduženje ukoliko je to određeno ugovorom sa MKD ZDRAVO, bez obzira na to da li pojedinim zaduženjem povećava svoje obaveze o kojima je već obavijestio MKD ZDRAVO, ili se nanovo zadužuje,
- dostaviti MKD ZDRAVO, po izboru MKD ZDRAVO, instrumente obezbjeđenja njegovih potraživanja, u onolikom broju koji je po mišljenju MKD ZDRAVO dovoljan da osigura potpuno namirenje njegovih potraživanja u slučaju neblagovremenog i neurednog izmirenja ugovornih obaveza Klijenta,
- omogućiti MKD ZDRAVO praćenje i procjenu kakvoće instrumenata osiguranja njegovih potraživanja za cijelo vrijeme trajanja poslovnog - kreditnog odnosa,

- ukoliko bilo koji instrument obezbjeđenja potraživanja MKD ZDRAVO iz bilo kog razloga izgubi pravnu valjanost ili promijeni vrijednost tako da po mišljenju MKD ZDRAVO više ne pruža dovoljno obezbjeđenje, dopuniti ili zamijeniti drugim instrumentom koji u dovoljnoj mjeri obezbjeđuje potraživanje MKD ZDRAVO,
- da ne preduzima bilo kakve radnje koje mogu da prouzrokuju da postane insolventan, iako insolventnost ne bi bila utvrđena sudskom odlukom, dok potraživanje MKD ZDRAVO u cijelosti ne bude izmireno (npr. Klijent se preko svojih mogućnosti dodatno zadužuje ili obezbjeđuje potraživanja trećih lica),
- da do konačnog namirenja potraživanja MKD ZDRAVO sva svoja sredstva na računima kod banaka održava tako da mjenice i drugi instrumenti obezbjeđenja potraživanja MKD ZDRAVO budu uvijek naplative, a pogotovo ako je Klijent pravno lice, trgovac pojedinac ili preduzetnik/obrtnik,
- da prije zaključenja ugovora sa MKD ZDRAVO, dostavi MKD ZDRAVO ugovora o davanju jemstva zaključenog u pisanoj formi između njega i njegovih jemaca, a za čiji sadržaj MKD ZDRAVO ne odgovara.

Za vrijeme trajanja kreditnog posla sa MKD ZDRAVO, Klijent ne može:

- povećavati obim svojih obaveza prema drugim povjeriocima ako to nije u proporciji s povećanim opsegom prometa roba ili usluga koje su predmet njegovog poslovanja (važi za Klijenta koji je pravna osoba ili preduzetnik),
- zadužiti se kod drugih kreditora pod uslovima koji su za njega nepovoljniji od onih pod kojima se može zadužiti kod MKD ZDRAVO,
- drugim povjeriocima dati bilo koji od instrumenata obezbjeđenja potraživanja kojeg je MKD ZDRAVO prije zatražio od Klijenta, niti tim instrumentima obezbjeđivati njihova potraživanja tako da u slučaju naplate potraživanja putem tih instrumenata obezbjeđenja plaćanja neki drugi povjerioci imaju prednost u odnosu na MKD ZDRAVO.

Obaveze Klijenta iz ove tačke Opštih uslova poslovanja postoje i onda kada su potraživanja MKD ZDRAVO uslovna, ili još nisu dospjela. U slučaju nepridržavanja bilo koje od navedenih obaveza Klijenta iz ove tačke Opštih uslova poslovanja, MKD ZDRAVO je ovlašten, po svom izboru, pojedinačno ili kombinovano, odjednom ili uzastopno, učiniti sva ili pojedina potraživanja prema Klijentu trenutno dospjelim, bez obzira na ugovoreni rok dospeljaća.

#### 4.7. Prava Klijenta

Klijent ima pravo da jednom godišnje pisanim zahtjevom zatraži i od MKD ZDRAVO bez naknade **na ugovoreni način** dobije pisani izvod o stanju zaduženja (visini duga) po svom kreditu.

MKD ZDRAVO će na zahtjev Klijenta, u roku od 3 (tri) radna dana od datuma prijema zahtjeva, Klijentu dostaviti odgovarajuću obavijest koja sadrži podatke o iznosu otplaćene glavnice i redovne kamate, te iznos preostalog duga koji uključuje sve dospjele neplaćene obaveze predviđene ugovorom, pri čemu se stanje duga računa na datum prijema zahtjeva.

Klijent ima pravo da dobije informacije i objašnjenja u vezi kredita i ugovora koji zaključuje sa MKD ZDRAVO, te da uz saglasnost ostalih učesnika u kreditu, od MKD ZDRAVO bude informisan i upoznat sa dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku analize kreditnog zahtjeva i procjene kreditne sposobnosti, te rezultatima uvida u baze podataka o kreditnim zaduženjima učesnika o kreditu.

MKD ZDRAVO će prije zaključenja ugovora, Klijentu predočiti i sa njim usaglasiti sve bitne elemente tog ugovora, pri čemu se pod bitnim, smatraju obavezni elementi ugovora utvrđeni članom 98z. zakona o izmjenama i dopunama zakona o bankama Republike Srpske (Sl. glasnik RS, br. 116/11).

MKD ZDRAVO će na zahtjev Klijenta, bez naknade, Klijentu predati kopiju nacrtu ugovora koji se treba zaključiti, radi razmatranja ugovora u periodu od najviše 2 (dva) radna dana od predaje nacrtu izvan prostorija MKD ZDRAVO, osim ako MKD ZDRAVO ne ocijeni da ne želi zasnovati odnos sa Klijentom u konkretnom pravnom poslu.

Klijent ima pravo korištenja vansudskog prigovora na uspostavljeni poslovni odnos sa MKD ZDRAVO. Vansudski prigovor se dostavlja Ombudsmanu za bankarski sistem RS pri Agenciji za bankarstvo RS, ul. Vase Pelagića br. 11, 78000 Banja Luka, ili drugu zvaničnu adresu ove institucije.

#### 5. Obaveze po KAMATAMA, NAKNADAMA I TROŠKOVIMA

Svaki pojedini ugovor koji se sklapa između MKD ZDRAVO i Klijenta, zajedno sa svim svojim izmjenama i dopunama donesenim za vrijeme postojanja prava i obaveza iz pojedinog ugovora, mora sadržavati ugovorne odredbe koje su određive i koje su u skladu sa aktima MKD ZDRAVO koji su važili u momentu zaključenja ugovora.

Način i osnovica obračuna, te visina, uslovi, rokovi i način naplate kamata i naknada, te troškova koje MKD ZDRAVO obračunava i naplaćuje regulisani su Odlukom o kamatama i naknadama u MKD ZDRAVO, odnosno drugim važećim aktom koji donošenjem MKD ZDRAVO naknadno zamijeni i/ili dopuni prethodno navedeni akt za vrijeme postojanja poslovnog odnosa sa Klijentom.

Visina kamatne stope i visina naknade za svaki pojedini posao uređuju se i obračunavaju za svako pojedino obračunsko razdoblje, te su jasno prikazani u ugovoru između MKD ZDRAVO i Klijenta.

Pored redovne - ugovorene kamate, za sva dospjela a neizmirena potraživanja MKD ZDRAVO, Klijent je dužan da plati zakonsku zateznu kamatu na iznos duga u kašnjenju za svaki dan kašnjenja.

Klijent je dužan, u vidu jednokratne naknade čija visina je naznačena u ugovoru, snositi troškove obrade kreditnog zahtjeva i odobravanja kredita. Plaćanjem ove naknade, Klijent se ne oslobađa odgovornosti za štetu pričinjenu vođenjem pregovora sa MKD ZDRAVO bez namjere da zaključi ugovor, ili za štetu nastalu odustankom Klijenta od namjere zaključivanja ugovora bez osnovanog razloga i izvan rokova i uslova za odustajanje koji su utvrđeni ugovorom između MKD ZDRAVO i Klijenta, odnosno u skladu sa pozitivnim propisima ako rokovi i uslovi za odustanak nisu utvrđeni ugovorom.

Klijent snosi i sve druge naknade i troškove utvrđene važećom Odlukom o kamatama i naknadama u MKD ZDRAVO (npr. naknada za prijevremenu otplatu kredita, naknada za izdavanje raznih dokumenata, naknada za izradu i slanje opomena i drugih pisanih akata Klijentu i trećim licima, troškove poštarine, i dr.), a ove naknade i troškovi su jasno

navedeni u ugovoru sa Klijentom ili drugim dokumentima koji su sa ugovorom povezani i/ili čine njegov sastavni dio, a kao takvi su predmetnim ugovorom utvrđeni. Klijent snosi i sve troškove koji nastanu djelovanjem MKD ZDRAVO po njegovim usmenim i/ili pismenim saopštenjima. Ista obaveza postoji i ako pojedina radnja koju preduzme MKD ZDRAVO u interesu Klijenta, bez krivice MKD ZDRAVO ne bude uspješno ispunjena, ali su troškovi stvarno nastali.

## 6. VALUTNA KLAUZULA

Kreditni ugovori uz valutnu klauzulu koriste se u konvertibilnim markama (KM) uz primjenu srednjeg kursa Centralne banke BiH (CBBiH) u odnosu na ugovorenu stranu valutu na dan korištenja kredita, odnosno stavljanja kreditne sume na raspolaganje Klijentu, a vraćaju se u KM uz primjenu srednjeg kursa CB BiH u odnosu na ugovorenu stranu valutu na dan vraćanja kredita, odnosno na dan ispunjenja novčane obaveze Klijenta, ako nije drugačije ugovoreno.

## 7. RASPOLAGANJE KREDITOM, ODUSTANAK OD UGOVORA, PRIJEVREMENA OTPLATA KREDITA

### 7.1. Prava i obaveze ugovornih strana

MKD ZDRAVO će odobreni iznos kredita staviti Klijentu na raspolaganje po isteku roka od 14 dana od dana zaključenja ugovora, osim ukoliko Klijent izričito zahtijeva da mu se odobreni kredit stavi na raspolaganje na određeni datum prije isteka tog roka.

Klijent može odustati od zaključenog ugovora, bez navođenja razloga za odustanak, u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno u kraćem roku ugovorenom za stavljanje kreditnih sredstava na raspolaganje na Klijentov izričit zahtjev, pod uslovom da u međuvremenu kredit nije počeo da koristi to jest da mu kredit nije isplaćen i da je o svom odustanku u pisanoj formi obavijestio MKD ZDRAVO, pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustanka od ugovora.

Klijent može vratiti kredit prije ugovorom utvrđenog roka za vraćanje, ali je o toj svojoj namjeri dužan pismeno obavijestiti MKD ZDRAVO najmanje 7 (sedam) radnih dana prije namjeravanog dana vraćanja kredita ili u drugom roku koji je određen ugovorom po kojem se vrši prijevremena konačna otplata kredita, pri čemu je dužan da izmiri cjelokupna potraživanja MKD ZDRAVO utvrđena zaključenim ugovorom, odnosno da izmiri dug prema stanju iz poslovnih knjiga MKD ZDRAVO.

MKD ZDRAVO je obavezno u roku od 5 (pet) radnih dana od prijema obavijesti o prijevremenoj otplati, da sačini obračun koji sadrži obaveze Klijenta iz ugovora o kreditu, koje su dospjele a nisu plaćene do momenta prijevremene otplate (redovna kamata, zatezna kamata i druge ugovorene obaveze) i ukupnu neotplaćenu glavnica.

Klijent, u slučaju prijevremene otplate, plaća naknadu troškova prijevremene otplate ako je iznos prijevremene otplate u periodu od godinu dana veći od 5.000 KM, i to 1% od iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje ako je period između datuma prijevremene otplate i roka ispunjenja obaveza po ovom Ugovoru jednak ili duži od jedne godine, a ako je period kraći naknada iznosi 0,5%.

U cilju raspolaganja sa tačnim podacima o kreditnim zaduženjima Klijenata, MKD ZDRAVO vodi elektronsko-informatičku evidenciju putem aplikativnog programa za praćenje kreditnog poslovanja (u nastavku: Aplikativni Softver). Ukoliko dođe do tehničkih prepreka za izdavanje dokumenata sa podacima o kreditnim zaduženjima Klijenta, kao što je kvar na Aplikativnom Softveru i/ili postojećem sistemskom softveru (npr. kvar operativnog sistema koji koordinira i upravlja svim računarskim resursima - pojedinačnim dijelovima računara, programskim jezicima i dr.), ili usljed dejstva *\*više sile (\*smatra sve ono što je regulisano Zakonom o obligacionim odnosima RS/BiH)*, izdavanje takvih dokumenata Klijentu će se izvršiti onda kad ovlaštena stručna lica iz informatičke oblasti koja angažuje MKD ZDRAVO nastale prepreke otklone. MKD ZDRAVO će se u svom domenu djelovanja truditi da prepreke budu otklonjene u što kraćem roku.

U slučaju odustanka Klijenta od kreditnog posla i/ili prijevremene otplate kredita, a ako je na osnovu tog kreditnog posla posla i naloga Klijenta ili dogovora sa Klijentom, MKD ZDRAVO u svoje ime preuzelo neku obavezu prema trećim licima, Klijent je bez izuzetka dužan osloboditi MKD ZDRAVO svake takve obaveze.

### 7.2. Pravo raskida ugovora

Ako se Klijent ne pridržava bilo koje ugovorne obaveze, ili ako postupuje suprotno bilo kojoj odredbi iz tačke 4. ovih Opštih uslova poslovanja MKD ZDRAVO, ili ako postane kreditno nesposoban, MKD ZDRAVO ima pravo raskinuti (otkazati) sve, ili pojedine ugovorne odnose sa Klijentom, te učiniti predmetna potraživanja trenutno dospjelim. Raskid (otkaz) Klijentu čini dospjelim potraživanje i prema sudužniku i jemcima. MKD ZDRAVO ugovor raskida samom dostavom obavijesti o raskidu Klijentu, sa ili bez davanja otkaznog roka. Ukoliko je tako ugovoreno, ugovor se raskida i bez obavještenja, ako protekom vremenskog roka koji je određen u tom ugovoru dospjela rata kredita nije u cijelosti plaćena. U slučaju raskida, ukupna potraživanja MKD ZDRAVO, bazirana na raskinutom ugovoru, dospijevaju na naplatu sa danom dostave obavijesti o raskidu. Dan dostave obavijesti o raskidu je dan njenog slanja preporučenom poštom na adresu Klijenta iz ugovora koji se raskida, i/ili adresu registrovanog sjedišta Klijenta (za pravna lica i preduzetnike), odnosno, adresu o kojoj je Klijent uredno-pismeno izvjestio MKD ZDRAVO.

### 7.3. Pravo prenosa potraživanja, pravo na ustupanja podataka

MKD ZDRAVO može potraživanja od Klijenta prenijeti na treću stranu u skladu sa svojim ugovornim obavezama sa trećom stranom i zakonskim pripisima, a treća strana se kod naplate mora držati visine i obima potraživanja iz ugovora MKD ZDRAVO i Klijenta. MKD ZDRAVO će obavijestiti Klijenta u pisanoj formi o prenosu potraživanja.

MKD ZDRAVO može sve raspoložive informacije i podatke vezane za uspostavljen poslovni odnos sa Klijentom, a posebno podatke o Klijentu (ime i prezime/naziv, zanimanje, zaposlenje, broj računa u bankama, kreditnim zaduženjima, i slično), bez naknadne saglasnosti Klijenta i po ustaljenoj proceduri ustupiti kreditno-finansijskim institucijama, institucijama za zaštitu povjerenika, osiguravajućim društvima i drugima koji MKD ZDRAVO pružaju određene usluge, a sve s ciljem nesmetanog poslovanja MKD ZDRAVO i za vrijeme dok obaveze Klijenta prema MKD ZDRAVO ne budu u cijelosti izmirene.

## **8. NALOG ZA PLAĆANJE I MJENICA**

Ukoliko Klijent ne ispuni bilo koju svoju dospjelu obavezu, Klijent neopozivo ovlašćuje MKD ZDRAVO da podnese bilo kojoj ovlaštenoj organizaciji za obavljanje platnog prometa kod koje se vode računi Klijenta, nalog i/ili mjenicu za naplatu dužnog iznosa sa svih računa Klijenta u toj ovlaštenoj organizaciji, te neopozivo ovlašćuje ovlaštene organizacije platnog prometa da izvrše naplatu sa svih njegovih računa, kao i da, u slučaju kada nema dovoljno sredstava na računima Klijenta za izvršenje naloga za naplatu i/ili mjenice, evidentiraju nenaplaćene iznose naloga za naplatu i/ili mjenice, i da izvrše naplatu po prilivu na bilo koji račun Klijenta u skladu s propisima koji regulišu platni promet u zemlji.

Klijent ovlašćuje MKD ZDRAVO da može dostavljane mjenice ili druge instrumente osiguranja potraživanja domicilirati po svojoj volji, te popuniti na bilo koji iznos dospjelog dugovanja iz ugovora.

## **9. PRAVO ZADRŽANJA I PREBOJA POTRAŽIVANJA**

U svrhu osiguranja naplate svojih dospjelih potraživanja, MKD ZDRAVO ima pravo zadržati svaku stvar koja je u vlasništvu Klijenta, a nalazi se u posjedu MKD ZDRAVO, sve dok dospjela potraživanja ne budu izmirena u cijelosti, te naplatiti se iz vrijednosti ovih stvari na isti način kao i založni povjerilac.

Klijent može izvršiti prebijanje odnosno kompenzaciju potraživanja od MKD ZDRAVO sa dugovanjima koje ima prema MKD ZDRAVO, samo ako je njegovo potraživanje nesporno, ili utvrđeno pravosnažnom sudskom odlukom.

## **10. MJERODAVNO PRAVO, SUDSKA NADLEŽNOST I ZAVRŠNA ODREDBA**

Za poslovni odnos MKD ZDRAVO i Klijenta mjerodavno je pravo Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

U slučaju spora, spor će rješavati stvarno nadležni sud prema sjedištu MKD ZDRAVO, osim ako nije drugačije ugovoreno. Ista mjesna nadležnost suda je mjerodavna i za inostranog Klijenta (npr. IOCC i sl.).

Ovi Opšti uslovi poslovanja MKD ZDRAVO stupaju na snagu sa danom donošenja, i od tog će datuma biti objavljeni u poslovnim prostorijama MKD ZDRAVO u kojima se pružaju usluge Klijentu, a primjena počinje 15 dana od dana stupanja na snagu.

Broj: IN-1-12-112

Banja Luka, 28.02.2012. godine.

Predsjednik Upravnog odbora  
Mr Emir Avdagić